

ЕВОЛЮЦІЯ ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Байдікова К.І.

Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків

науковий керівник – Мілаш І.В., к.е.н., доцент

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Концепція управління цінністю в сучасному світі є символом застосування останніх досягнень в галузі управлінських технологій, які дозволяють ефективно планувати, контролювати і спрямовувати дії підприємства на шляху досягнення економічно виправданих цілей. В загальному розумінні, ціннісно-орієнтоване управління – це управлінський підхід, в центрі якого створення нової цінності для широкого кола зацікавлених сторін, включаючи власників, менеджмент, працівників, споживачів та інших осіб. Відповідно, інструментами управління в межах концепції є набір переважно фінансових показників коротко- та довгострокового характеру, зміни у визначенні складу яких в контексті розвитку уявлень про підприємство, власне, і зумовили розвиток самої концепції.

Ціннісно-орієнтоване управління (Value Based Management, VBM) має підґрунтям праці відомого англійського економіста А.Маршала з його «економічним поглядом» на бізнес (кінець XIX – початок XX ст.), але теоретично оформилось в самостійний напрям і почало активно використовуватися лише наприкінці XX ст. Зародження VBM починалося в 80-90х рр. XX ст. з епізодичного використання показника залишкового доходу, визначення якого передбачало відрахування плати за весь залучений підприємством капітал. В цей же час Т. Коуплендом, Т. Коллером і Дж. Муріном в межах концепції VBM розширено число традиційних показників фінансового аналізу за рахунок введення показників грошового потоку, спрямованих на визначення наслідків управлінських рішень в майбутньому. Великий внесок у популяризацію ціннісного підходу до управління внесли також Б. Стюарт і Дж. Олсон, результатами досліджень яких на початку XXI ст. стала концепція економічної доданої вартості (Economic Value Added, EVA) і залишкового прибутку (Edwards-Bell-Ohlson, EBO). В перебігу ж впровадження сучасних інформаційних технологій, появи нових ідей інструменти VBM стають усе більш об'єктивними і складними. Отже на даний час, хоча ціннісно-орієнтоване управління і визнане як теоретично оформлена концепція, розвиток її інструментів зумовлює поступове удосконалення самої концепції.